

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	i
ABSTRACT	iii
กิตติกรรมประกาศ	v
สารบัญ	vi
สารบัญตาราง	x
สารบัญแผนภูมิ	xi
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและสภาพปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย	3
1.3 ขอบเขตของการศึกษาวิจัย	4
1.4 วิธีการศึกษาวิจัย	4
1.5 ข้อสมมุติฐาน	4
1.6 กรอบแนวคิด	5
1.7 ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษาวิจัย	5
1.8 คำนิยามศัพท์	6
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและหลักกฎหมายเกี่ยวกับการใช้อำนาจปกครอง และความรับผิดชอบของรัฐ	7
2.1 หลักนิติรัฐ	9
2.2 กฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง	10
2.3 การกระทำละเมิดทางปกครองและความรับผิดชอบของรัฐ	13
2.3.1 ความรับผิดชอบของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ	13
2.3.1.1 ความรับผิดชอบของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่จากการ กระทำละเมิด	14

2.3.1.2	ความรับผิดชอบของรัฐตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544	18
2.3.2	ทฤษฎีและแนวคิดในการกระทำละเมิดทางปกครอง	21
2.3.2.1	หลักความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำทางปกครอง	22
2.3.2.2	ความหมายและประเภทของละเมิดทางปกครอง	22
	(Administrative Tort)	
2.4	การควบคุมฝ่ายบริหารโดยองค์กรตุลาการ	29
2.4.1	ศาลปกครอง	30
2.4.1.1	เขตอำนาจศาลปกครอง	31
2.4.1.2	ระบบวิธีพิจารณาคดี	37
2.4.1.3	การบังคับคดี	37
2.4.2	ศาลยุติธรรม	40
2.4.2.1	เขตอำนาจศาลยุติธรรม	41
2.4.2.2	ระบบวิธีพิจารณาคดี	44
2.4.2.3	การบังคับคดี	45

บทที่ 3 กฎหมายของประเทศต่างๆ เกี่ยวกับการจัดการสถานการณ์ฉุกเฉินและ		
ความรับผิดชอบของรัฐในการเยียวยาความเสียหายจากการกระทำทางปกครอง		
	ของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ	51
3.1	ระบบศาลของประเทศต่างๆ	51
3.2	กฎหมายและแนวปฏิบัติของกลุ่มประเทศที่ใช้ระบบศาลเดี่ยว	52
3.2.1	ประเทศอังกฤษ	52
3.2.1.1	กฎหมายที่เกี่ยวข้อง : the Civil Contingencies Act 2004	52
3.2.1.2	องค์กรที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาในคดีสถานการณ์ฉุกเฉิน	61
3.2.1.3	การเรียกร้องค่าเสียหายในสถานการณ์ฉุกเฉิน	64
3.2.2	ประเทศสหรัฐอเมริกา	74
3.2.2.1	กฎหมายที่เกี่ยวข้อง : Code of Federal Regulations	
	Title 32 section 501, United States Patriot Act of 2001	74

3.2.2.2	ศาลที่มีอำนาจในการพิจารณาคดี	76
3.2.2.3	การเรียกร้องค่าเสียหายในกรณีละเมิด	76
3.2.3	ประเทศมาเลเซีย	77
3.2.3.1	กฎหมายที่เกี่ยวข้อง : Internal Security Act 1960	78
3.2.3.2	ศาลที่มีอำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดีของประเทศมาเลเซีย	80
3.2.3.3	การเรียกร้องค่าเสียหายในกรณีละเมิด	81
3.3	กฎหมายและแนวปฏิบัติของกลุ่มประเทศในระบบศาลคู่	82
3.3.1	ประเทศฝรั่งเศส	82
3.3.1.1	กฎหมายที่เกี่ยวข้อง : La loi N°55-385 du 3 avril 1955	85
3.3.1.2	ศาลที่มีเขตอำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดีของประเทศฝรั่งเศส	87
3.3.1.3	การเรียกร้องค่าเสียหายในกรณีละเมิด	92
3.3.2	ประเทศเยอรมันนี	94
3.3.2.1	กฎหมายที่เกี่ยวข้อง : รัฐธรรมนูญ และ German Emergency Act 1968	96
3.3.2.2	ศาลที่มีเขตอำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดีของประเทศเยอรมันนี	96
3.3.2.3	การเรียกร้องค่าเสียหายในกรณีละเมิด	96

บทที่ 4 ปัญหาและผลกระทบจากการบังคับใช้มาตรา 16 และมาตรา 17

แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548	102
4.1 ผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญจากการออกกฎ คำสั่งทางปกครอง และการประกาศใช้มาตรา 17 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548	102
4.1.1 ปัญหาและผลกระทบจากการออกกฎและคำสั่งทางปกครอง	102
4.1.2 ปัญหาและผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญจากการประกาศใช้มาตรา 17 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548	106
4.1.2.1 การใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 9	108
4.1.2.2 การใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 11 และมาตรา 12	110

4.2 ปัญหาการเรียกค่าเสียหายและความรับผิดชอบของรัฐจากการกระทำละเมิด	
ตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548	118
4.2.1 ปัญหาการเรียกค่าเสียหายจากการประกาศใช้มาตรา 17	
แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548	118
4.2.1.1 การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย	119
4.2.1.2 การปฏิบัติหน้าที่ไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย	120
4.2.2 ปัญหาความรับผิดชอบของรัฐตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย	
และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544	123
4.2.2.1 กรณีของผู้เสียหาย	124
4.2.2.2 กรณีจำเลยในคดีอาญา	124
4.3 ผลกระทบต่อเขตอำนาจศาลจากการประกาศใช้มาตรา 16 แห่งพระราชกำหนด	
การบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548	127
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	133
5.1 บทสรุป	133
5.2 ข้อเสนอแนะ	148
บรรณานุกรม	153
ภาคผนวก	158
ประวัติผู้ทำรายงานการวิจัย	162

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

2.1 เขตอำนาจศาลยุติธรรม	47
2.2 เขตอำนาจศาลปกครอง	49
3.1 ตารางเปรียบเทียบการนำกฎหมายมาใช้บังคับกับสถานการณ์ฉุกเฉิน ในประเทศต่างๆ	99
3.2 ตารางเปรียบเทียบเวลาในการประกาศใช้บังคับกฎหมายกับ สถานการณ์ฉุกเฉินในประเทศต่างๆ	100

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนที่

3.1 โครงสร้างของศาลในประเทศไทย

64